

คู่มือ

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๓
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดนโยบาย การดูแลช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียน โดยมีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนในทุกกระดับ ให้มีสมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามเจตนารมณ์ และความมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และเพื่อให้การดำเนินงานไปเป็นตามนโยบาย สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๓ กำหนดนโยบายพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความเข้มแข็ง มียุทธศาสตร์ มาตรการ และจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งระบบอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังสนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษาและให้บุคลากรภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๓ มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ การออกเยี่ยมบ้านนักเรียน การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน การเสริมสร้างทักษะชีวิต การพัฒนาวินัยเชิงบวก โดยผ่านกระบวนการกิจกรรมภายในสถานศึกษาอีกด้วย เป็นต้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๓ จึงจัดทำคู่มือสำหรับ สถานศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนา และเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษาพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ หวังว่าเอกสารนี้จะเป็นประโยชน์ต่อไป

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๓

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

-ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๑

-แนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๓

๔

-นโยบายและแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๓

(ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน)

๑๓

-นโยบายและแนวทางการดำเนินงานระบบการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหา

ยาเสพติดในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๓

(ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน)

๑๗

ภาคผนวก

๒๑

-แบบฟอร์มต่างๆ

-แบบเก็บข้อมูลทะเบียนนักเรียนรายบุคคล

-SDQ

-แบบรายงานการเยี่ยมบ้านนักเรียน

-แบบบันทึกการสังเกตของผู้เยี่ยมบ้าน

-แบบประเมินทักษะชีวิตนักเรียน

-สรุปรายงานเยี่ยมบ้านนักเรียน

-สรุปรายงานผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล

-แนวปฏิบัติการจัดประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง

-สรุปรายงานผลการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน

-หลักเกณฑ์และแนวทางการประเมินคุณภาพระบบดูแลการช่วยเหลือนักเรียน

-แบบประเมินคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา

-แบบบันทึกสรุปผลการประเมินการขับเคลื่อนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา

-แบบประเมินการจัดประชุมเครือข่ายผู้ปกครองพบครู (Classroom Meeting)

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การส่งเสริม พัฒนา การป้องกัน และแก้ไขปัญหาเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิต และรอดพ้นจากวิกฤติที่พึง

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพและมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยมีครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้

วัตถุประสงค์ ประโยชน์และคุณค่าของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. เพื่อให้การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้โรงเรียน กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการทำงานร่วมกัน โดยผ่านกระบวนการทำงานที่ชัดเจน มีร่องรอยหลักฐานการปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบและประเมินผลได้

ประโยชน์และคุณค่าของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึง และตรงตามสภาพปัญหา
2. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดี และอบอุ่น
3. นักเรียนรู้จักตนเอง และควบคุมตนเองได้
4. นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข และได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพอย่างรอบด้าน
5. ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเข้มแข็ง จริงจัง ด้วยความเสียสละ เอาใจใส่

กระบวนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (สำหรับโรงเรียน)

กระบวนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นระบบที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษา ทั้งภายในโรงเรียน และภายนอกโรงเรียนต้องเข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินงานรูปแบบของเครือข่ายความร่วมมือ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับโรงเรียน ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด

กระบวนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีดังนี้

๑. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ต้องมีข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นเกี่ยวกับนักเรียนเพื่อนำมาวิเคราะห์ เพื่อการคัดกรองนักเรียน ใช้วางแผน จัดทำโครงการ/กิจกรรมเพื่อดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน ป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดาโดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหานักเรียน ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาด ต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยที่สุด

๒. การคัดกรองนักเรียน

ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนต้องมีข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน โดยอาจแบ่งเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่

๑) กลุ่มปกติ นักเรียนที่ผ่านการวิเคราะห์ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องดำเนินการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันและการส่งเสริมพัฒนา

๒) กลุ่มเสี่ยง นักเรียนที่วิเคราะห์ว่าอยู่ในกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องดำเนินการป้องกันหรือแก้ไขปัญหามาตามแต่กรณี

๓) กลุ่มมีปัญหา นักเรียนที่วิเคราะห์ว่าอยู่ในกลุ่มมีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องดำเนินการคุ้มครองช่วยเหลือและแก้ไขปัญหามาโดยเร่งด่วน

๔) กลุ่มพิเศษ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีความเป็นอัจฉริยะด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน ซึ่งโรงเรียนต้องดำเนินการส่งเสริมให้ได้พัฒนาศักยภาพความสามารถพิเศษนั้นจนถึงขั้นสูงสุด

๓. การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน

ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ต้องดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนทุกคนให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งกิจกรรมหลักที่โรงเรียนต้องดำเนินการ คือ

๑) การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Home Room)

๒) การเยี่ยมบ้าน

๓) การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom Meeting)

๔) การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๔. การป้องกันและแก้ไขปัญหา

การสร้างภูมิคุ้มกัน การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ต้องดำเนินการอย่างน้อย ๒ ประการ คือ

๑) การให้คำปรึกษาเบื้องต้น

๒) การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

๕. การส่งต่อ

ได้ดำเนินการตั้งแต่ข้อ ๑.-๔. แล้ว มีแนวโน้มลูกกลมเป็นปัญหาที่ยุ่ยากมากขึ้น ควรส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป ซึ่งการส่งต่อแบ่งเป็น ๒ แบบ คือ

๑) การส่งต่อภายใน ส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา เช่น การส่งต่อครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือฝ่ายปกครอง

๒) การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก หากพิจารณาเห็นว่าเป็นกรณีปัญหาที่มีความยากเกินกว่าศักยภาพของโรงเรียนจะดูแลช่วยเหลือได้

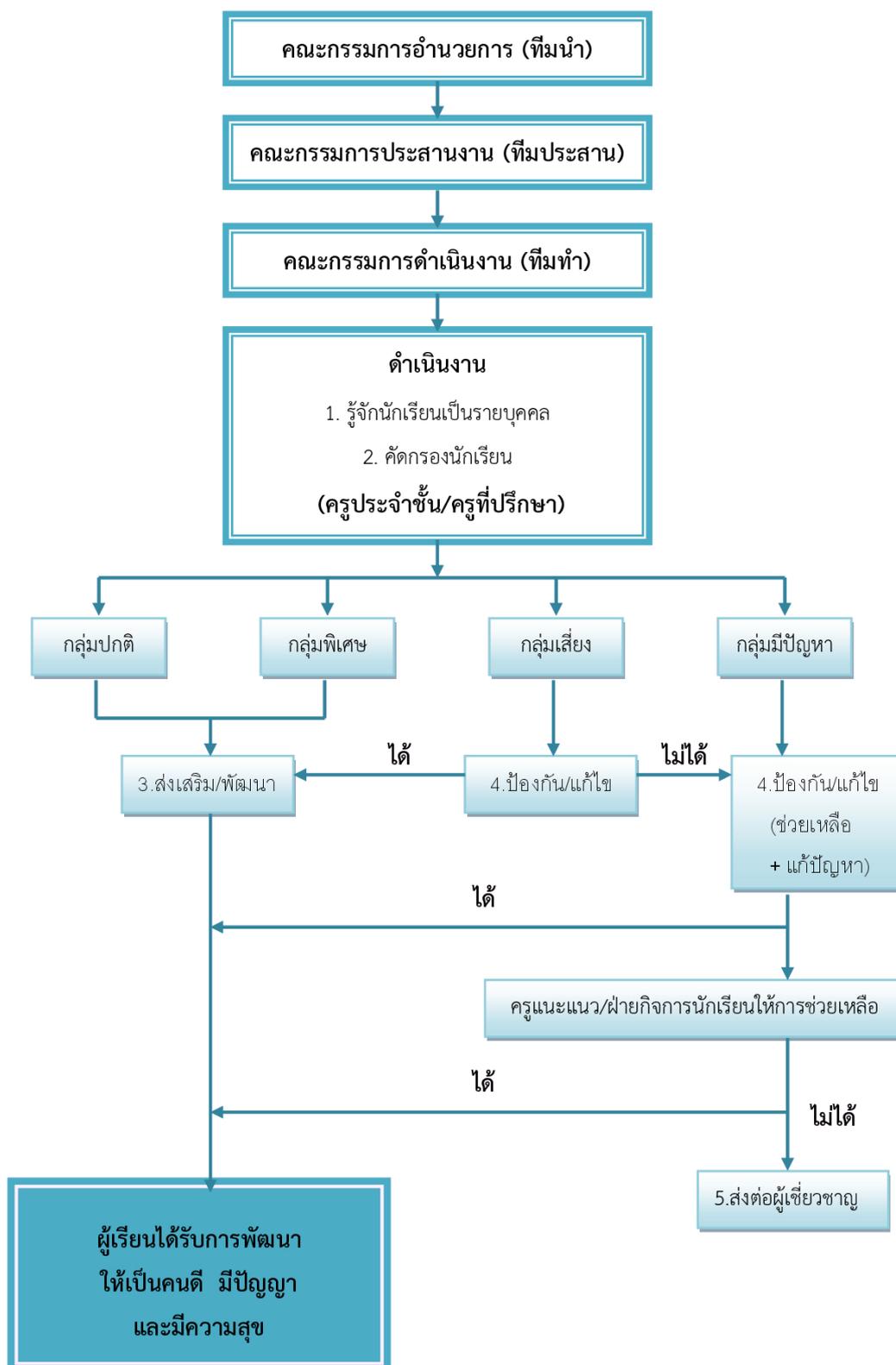
ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. ผู้บริหารโรงเรียน ตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และให้การสนับสนุนการดำเนินงานหรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2. ครูทุกคน (ครูทุกคนเป็นครูระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน) และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความตระหนักในความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน และให้ความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุน พัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหามาแก่นักเรียนในทุกด้าน

3. คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคนต้องได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ทักษะ และมีการประสานงานอย่างใกล้ชิด และมีการประชุมในแต่ละคณะอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

แผนภูมิแสดงกระบวนการและขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

แนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ได้ดำเนินการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งด้านการส่งเสริมพัฒนาการป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการดำรงชีวิตรอดพ้นจากสภาวะวิกฤติต่าง ๆ ได้อย่างปลอดภัย

การขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ได้กำหนดเป็นนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้ทุกโรงเรียน พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ในส่วนของข้อมูลสารสนเทศการเฝ้าระวัง การประสานงาน การติดตามและประเมินผลให้เกิดความครอบคลุมต่อเนื่อง โดยส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สร้างองค์ความรู้ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดความเข้มแข็ง สามารถขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนักเรียนทุกคนได้รับดูแล ช่วยเหลือ ส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขเพิ่มเติมตามศักยภาพ มีคุณภาพชีวิตที่ดีเติบโตอย่างมีคุณภาพ มีทักษะชีวิตที่ดี สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่นั้น ๆ

โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ได้มีกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. นำนโยบายการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา

- จัดทำระบบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือและปัญหาพฤติกรรมนักเรียนของสถานศึกษา

- จัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้เป็นเครือข่ายให้คำปรึกษาตามสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียนและบริการแก่ผู้สนใจ

- จัดให้มีแผนงาน โครงการ และกิจกรรม การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับพื้นที่

- นิเทศ ติดตามผล รายงานความก้าวหน้า การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของในระดับพื้นที่

2. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาเกิดการพัฒน่องค์ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติ

ด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

- ฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ เทคนิค และทักษะในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้

- จัดทำมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

- สนับสนุนให้สถานศึกษา ศึกษาวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนำผลมาพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

- จัดให้มีเครือข่ายประสานงานและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. สนับสนุน ช่วยเหลือให้ สถานศึกษา สามารถดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้อย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพ

- ช่วยเหลือ แก้ไขปัญหา อุปสรรค ของสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ
- จัดกลุ่มสถานศึกษาให้เป็นเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ ช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกันจนสามารถ ดำเนินการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้

4. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมมือกันดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

- เป็นหน่วยงานกลางในการประสาน การดำเนินงานกับหน่วยงานอื่น ๆ
- จัดประชุมสัมมนาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ร่วมกับสถานศึกษา ให้รับรู้บทบาทการปฏิบัติงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- ร่วมเป็นคณะทำงาน คณะกรรมการดำเนินงาน
- ขอรับความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุน

5. ติดตามประเมินผลและรายงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา

- ชี้แจงทำความเข้าใจกับสถานศึกษาด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและนำไปปฏิบัติได้จริง
- สร้างขวัญ กำลังใจ และประชาสัมพันธ์ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทราบอย่างต่อเนื่อง
- ติดตาม ประเมินผล และรายงาน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ที่สำคัญที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เช่น
  - มีนโยบายให้สถานศึกษาออกเยี่ยมบ้านนักเรียน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง ในเดือนมิถุนายน และพฤศจิกายน ของทุกปี
  - จัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียน
  - ประสานจัดหาทุนสร้างบ้านนักเรียน
  - ข้อมูลจากเล่มรายงานเสนอเข้าคัดเลือกการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสพป.

บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษา เป็นสถาบันที่ประกอบด้วยบุคคลต่างๆ ที่จะทำให้การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และบุคลากรอื่นๆ

ผู้บริหารสถานศึกษา

ในฐานะที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำสูงสุดในสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการและให้ความสำคัญในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จ จึงควรมีบทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงานดังนี้

บทบาทหน้าที่	แนวทางดำเนินงาน
1. บริหารจัดการให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน - สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนและบุคคลที่เกี่ยวข้องเห็นคุณค่าและความจำเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กำหนดโครงสร้างการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับสถานศึกษา - แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานตามความเหมาะสม - ประชุมคณะกรรมการและกำหนดเกณฑ์จำแนกกลุ่มนักเรียน - ส่งเสริมให้ครูทุกคนและบุคคลที่เกี่ยวข้องได้รับความรู้เพิ่มเติม มีทักษะเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
2. ประสานงานระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานและบุคคลภายนอก เช่น ผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครององค์กรต่างๆ สาธารณสุข โรงพยาบาล สถานีตำรวจ ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - เชิญร่วมเป็นกรรมการและเครือข่ายในการช่วยเหลือนักเรียน - ประชุมปรึกษาหารือและขอความร่วมมือ
3. ดูแล กำกับ ติดตาม ประเมินผล สนับสนุน และให้ขวัญกำลังใจในการดำเนินงาน	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดปฏิทินการดำเนินงาน - นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล - ยกย่องให้รางวัลเผยแพร่ผลงานการดำเนินงานในโอกาสต่าง ๆ

ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา

ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา เป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด และเป็นบุคลากรหลักในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงควรมีบทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

บทบาทหน้าที่	แนวทางดำเนินงาน
1. รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษา และรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดเตรียมเครื่องมือเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล - หาข้อมูลเพิ่มเติมโดยนำเครื่องไปใช้ในการเก็บข้อมูล และปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน - เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ - วิเคราะห์ข้อมูล
2. คัดกรอง จำแนกกลุ่มนักเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด - สรุปผลการจำแนกนักเรียนเป็นกลุ่ม
3. จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมพัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมโดย <ul style="list-style-type: none"> · เยี่ยมบ้าน · จัดกิจกรรมโฮมรูม · สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน · ประชุมผู้ปกครอง/จดหมายข่าว/อื่นๆ - จัดกิจกรรมพัฒนาให้เหมาะสมกับกลุ่มนักเรียน
4. จัดกิจกรรมป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือ	<ul style="list-style-type: none"> - ให้คำปรึกษา - ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น - ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ในการช่วยเหลือแก้ไข
5. ส่งต่อ	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการส่งต่อภายในไปยังบุคคลหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
6. รายงานผล	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานผลระหว่างดำเนินการ - รายงานผลเมื่อสิ้นสุด

หมายเหตุ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกขั้นตอน ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ควรรายงานผลการปฏิบัติงานทุกขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อการตรวจสอบปรับปรุงพัฒนา

ครูประจำวิชา/ครูทั่วไป

ครูทุกคนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีหน้าที่ จัดกิจกรรมการเรียนรู้และดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงควรมีบทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงานดังนี้

บทบาทหน้าที่	แนวทางดำเนินงาน
ดูแลนักเรียนและให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษา สังเกต ดูแล รวบรวมข้อมูล - ประสานงานกับครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา เพื่อส่งเสริมป้องกัน แก้ไขพฤติกรรมนักเรียน - จัดกิจกรรมส่งเสริม ป้องกัน แก้ไขเพื่อพัฒนานักเรียน

หมายเหตุ โรงเรียนใดไม่มีครูประจำวิชาให้ครูที่ทำหน้าที่ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ครูประจำวิชา

ครูแนะแนว

ครูแนะแนว เป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อการจัดระบบงานแนะแนว ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงควรมีบทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

บทบาทหน้าที่	แนวทางดำเนินงาน
1. สนับสนุนครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ให้คำปรึกษาช่วยเหลือแก่ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา - ให้ความมั่นใจ กำลังใจกับผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงาน - ให้คำปรึกษาครอบคลุมทั้งด้านการเรียน อาชีพ ชีวิต และสังคม ทั้งรายกลุ่มและรายบุคคล - จัดทำการศึกษากรณี (Case Study) - เตรียมเครื่องมือสนับสนุนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างครอบคลุมต่อเนื่อง และเป็นปัจจุบัน - ให้คำปรึกษาในการจัดทำข้อมูลนักเรียน ประกอบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในกรณีนักเรียนย้ายที่เรียน
2. จัดกิจกรรมส่งเสริม และพัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมป้องกันช่วยเหลือแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน - ให้นักเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล
3. จัดกิจกรรมป้องกันแก้ไข ช่วยเหลือ	<ul style="list-style-type: none"> - ให้คำปรึกษา - ให้ความช่วยเหลือ - ประสานความร่วมมือกับครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง - อื่นๆ
4. ส่งต่อ	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอก

หมายเหตุ โรงเรียนใดที่ไม่มีครูแนะแนว ให้ครูที่ทำหน้าที่ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของครูแนะแนว

ครูหัวหน้าระดับชั้น

บทบาทหน้าที่	แนวทางดำเนินงาน
1. ติดตาม กำกับ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - วางแผนการกำกับ ติดตาม การทำงานของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ให้ชัดเจนและรับรู้โดยทั่วกัน - อำนวยความสะดวกแก่ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน - บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงาน และจัดทำรายงานประเมินผลระบบ ส่งผู้บริหาร
2. ประสานงานผู้เกี่ยวข้องในการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - จัดประชุมครูในระบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน - จัดประชุมกลุ่มเพื่อปรึกษาปัญหากรณี - ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา - ติดต่อประสานงานกับเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

นักเรียน

นักเรียน เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งเป็นผู้รับการช่วยเหลือ และให้ความช่วยเหลือแก่สถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีบทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

บทบาทหน้าที่	แนวทางดำเนินงาน
มีบทบาทหน้าที่ของนักเรียนและสนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการนักเรียน - ให้ความร่วมมือในการสอดส่องพฤติกรรมของนักเรียนในสถานศึกษา - ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี - สร้างเครือข่ายเพื่อนช่วยเพื่อน พี่ช่วยน้อง - เข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา - ประสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับบ้าน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์คณะบุคคลที่ประกอบด้วยตัวแทนหน่วยงานซึ่งมีส่วนในการพัฒนาการศึกษา จึงควรมีบทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

บทบาทหน้าที่	แนวทางดำเนินงาน
ให้การสนับสนุนด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ให้คำปรึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน - เสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมพัฒนา แก่ไข่นักเรียน - ติดต่อขอความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กรต่างๆ ในการส่งเสริมพัฒนา แก่ไข - อำนวยความสะดวกในการประสานงาน เมื่อสถานศึกษาต้องการช่วยเหลือ

บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองและชุมชน

ผู้ปกครองและชุมชน เป็นบุคคลและกลุ่มบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนในพื้นที่มากที่สุด ที่จะทำให้ การเอาใจใส่ดูแลนักเรียนได้อย่างดี ซึ่งประกอบไปด้วยผู้ปกครอง ครู/อาจารย์ผู้ปกครอง / ชมรม / สมาคมผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชน

ผู้ปกครอง/ครู/อาจารย์ผู้ปกครอง

ผู้ปกครอง/ครู/อาจารย์ผู้ปกครอง เป็นบุคคลและคณะบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียน จึงควรมีบทบาทหน้าที่ และแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

บทบาทหน้าที่	แนวทางดำเนินงาน
1. อบรมดูแลและเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตครอบครัว มีความรัก ความเข้าใจ และให้ความอบอุ่น	<ul style="list-style-type: none"> - จัดสภาพแวดล้อมประสบการณ์ให้นักเรียนได้สัมผัสกับตัวอย่างที่ดี - สนับสนุนส่งเสริมให้กำลังใจนักเรียน ในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ตามความสนใจ และศักยภาพของตนเอง - ใช้หลักจิตวิทยาในการเลี้ยงดูบุตรหลาน
2. สนับสนุนให้ความร่วมมือวางแผน ร่วมกับสถานศึกษาในการแลกเปลี่ยน ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหา นักเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าร่วมประชุม วางแผน หาแนวทาง การดำเนินงาน - ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหา นักเรียน
3. เป็นที่ปรึกษาหรือแนะแนวทางการดำเนินชีวิตที่ดีแก่นักเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ให้คำปรึกษา คำแนะนำที่ดีแก่นักเรียน - เสนอแนะแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ดีให้นักเรียน

ชุมชน

ชุมชน เป็นสังคมที่มีอิทธิพลต่อค่านิยมและพฤติกรรมของเด็ก บุคคลทุกคนในชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนในแนวทางที่เหมาะสม จึงควรมีบทบาทหน้าที่ และแนวทางการดำเนินงานดังนี้

บทบาทหน้าที่	แนวทางดำเนินงาน
สนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - จัดสภาพแวดล้อมของชุมชนที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียน - ช่วยสอดส่องดูแลนักเรียน - เป็นแหล่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียน - สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน - ให้ข้อมูลข่าวสารพฤติกรรมของนักเรียนกับสถานศึกษา - เข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและบรรลุผล จำเป็นยิ่งที่จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกคนในสังคม และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีคุณภาพ การประสานงานและการสร้างความร่วมมือร่วมใจในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ควรประสานความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น กรมสุขภาพจิต ศูนย์อนามัยเขตฯ สาธารณสุขจังหวัด สาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น การปกครองพิเศษ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม สื่อมวลชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ องค์การเอกชน องค์การอิสระ ซึ่งมีความสามารถให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมือได้ดังนี้

1. ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็กวัยต่างๆ
2. สอดส่องดูแลให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนทั้งด้านความปลอดภัยและการแก้ปัญหาพฤติกรรม
3. ร่วมมือกับสถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนให้ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพของแต่ละบุคคล
4. เป็นแหล่งการเรียนรู้และฝึกงาน และเพิ่มพูนประสบการณ์แก่นักเรียนตามความรู้ ความสามารถ

ความสนใจ และความถนัด

5. ติดตามผล สะท้อนปัญหา และแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

6. ให้ความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศที่เป็นประโยชน์และน่าสนใจ

7. ให้การสนับสนุนและเป็นเครือข่ายในการพัฒนาและขยายผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

นโยบายและแนวทางการดำเนินงาน
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๓
(ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๓ ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญ
ของนักเรียนทุกคน จึงกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนภายใต้ระบบ
SPB๓ CARE ดูแล ๒๔ ชั่วโมง ดังต่อไปนี้

Strategy

มียุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน

Strategy-มียุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน

S๑ Service Mind : บริการด้วยใจ

- รายงานสถานการณ์และผลการดำเนินงานที่รวดเร็วทันต่อสถานการณ์ถูกต้องแม่นยำไปยัง ฉก.ชน.สพฐ.
- เตรียมความพร้อมจัดการเหตุฉุกเฉิน เช่น ตรวจสอบข่าวทุกเช้า ปฏิบัติงานทันทีที่ทราบข่าว

S๒ Standard Knowledge : พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากร (มีความรู้ ความเข้าใจระบบการดูแล

ช่วยเหลือนักเรียน)

- พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ เทคนิค และทักษะในการดำเนินงานดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนได้

S๓ Security : ภาคิเครือข่าย/สร้างความปลอดภัย

- จัดให้มีเครือข่ายประสานงานและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

- พัฒนาเครือข่ายการคุ้มครองเด็กนักเรียน ทั้งในหน่วยงาน ในกำกับ และภาคี

-พัฒนาเครือข่ายสถานศึกษาของเขตพื้นที่ ในส่วนของเครือข่ายพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา (พสน.) และสถานศึกษาให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ และความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Professional

การทำงานแบบมืออาชีพ

Professional-การทำงานแบบมืออาชีพ

P๑ Policy : วิเคราะห์ ศึกษานโยบาย

-วิเคราะห์ ศึกษานโยบายการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ชัดเจน นำนโยบายการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการ PLC

P๒ Problem : ใช้ปัญหาเป็นฐาน

-วิเคราะห์ปัญหา ข้อร้องเรียนกรณีเด็กนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมหรือถูกล่วงละเมิดทางร่างกายหรือทางจิตใจ หรือไม่ได้รับความเป็นธรรมทางการศึกษา และประมวลผลข้อมูลนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

P๓ Process : มีกระบวนการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

-ชี้แจงทำความเข้าใจกับสถานศึกษาด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และนำไปปฏิบัติได้จริง ทั้งการพัฒนาระบบข้อมูล และการดำเนินงานในการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน แก้ไขปัญหาช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะเด็กนักเรียนในกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มที่มีปัญหา

-สนับสนุนช่วยเหลือให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพ โดยให้การช่วยเหลือแก้ไขปัญหา อุปสรรคของสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ

-จัดกลุ่มสถานศึกษาให้เป็นเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ ช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกันจนสามารถดำเนินการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้

-การเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียนสามารถป้องกัน และแก้ไขปัญหาพฤติกรรมต่าง ๆ

-การป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง การท้องในวัยเรียน การติดเกม การแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา โดยประสานการทำงานกับทุกภาคส่วน

-จัดทำมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

-สนับสนุนให้สถานศึกษา ศึกษาวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อนำผลมาพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

-สร้างขวัญและกำลังใจ และประชาสัมพันธ์ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง

Best

ทำให้ดีที่สุด

Best-ทำให้ดีที่สุด

B๑ Best Practice : มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ

- นำนโยบายขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติด้วยกระบวนการ PDCA
  - จัดให้มีแผนงาน โครงการ และกิจกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับพื้นที่
  - จัดให้มีระบบการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียนทุกกรณี ประสานและอำนวยความสะดวกให้เครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการเข้าช่วยเหลือเด็กนักเรียนให้อยู่ในสถานะที่ปลอดภัย
  - ประสานความร่วมมือและให้คำปรึกษาแก่โรงเรียนในสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการช่วยเหลือในการดำเนินงานของโรงเรียนในสังกัด
  - สนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ทำการผลิต พัฒนานวัตกรรมด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
  - นิเทศ ติดตามผล รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา
- เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและเครือข่ายเข้าช่วยเหลือเยียวยาครบทุกด้าน รวมถึงการพัฒนาเครือข่าย
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

B๒ Best Information : มีข้อมูลที่ดี

- จัดทำระบบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือและปัญหาพฤติกรรมนักเรียนของสถานศึกษา
- จัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้เป็นเครือข่าย ให้คำปรึกษาตามสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียนและบริการแก่ผู้สนใจ

B๓ Best Student : มีนักเรียนที่มีคุณภาพ

- นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือ คุ้มครองอย่างมีคุณภาพ ด้วยความร่วมมือของคณะกรรมการ ภาควิชาและกลุ่มจิตอาสา

นโยบายและแนวทางการดำเนินงานระบบการสร้างภูมิคุ้มกัน
 และป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษา
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๓
 (ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๓ ได้กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานระบบการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

Strategy

มียุทธศาสตร์ (แก้ปัญหายาเสพติด)

Strategy-มียุทธศาสตร์ (แก้ปัญหายาเสพติด)

S๑ Strategy ๔:๒

-๔ ต้อง : มียุทธศาสตร์ มีแผนงาน มีข้อมูลสารสนเทศ มีเครือข่าย ได้แก่

๑) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สถานศึกษา ต้องมีกลยุทธ์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามบริบทพื้นที่

๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สถานศึกษา ต้องมีแผนงานยาเสพติดในสถานศึกษาที่ชัดเจน

๓) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สถานศึกษา ต้องพัฒนาระบบรองรับยุทธศาสตร์ ๔ ระบบ คือ ป้องกัน ฝ้าระวัง ดูแลช่วยเหลือ และบริหารจัดการ

๔) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สถานศึกษา ต้องมีเครือข่ายการทำงานระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน

-๒ ไม่ : ไม่ปกปิดข้อมูล ไม่ผลักปัญหา

๑) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สถานศึกษาไม่ปกปิดข้อมูล กลุ่มเสพ กลุ่มติด กลุ่มค้ายา

๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สถานศึกษาไม่ผลักปัญหา ไม่ไล่นักเรียนออกจากสถานศึกษาแต่ต้องนำไปบำบัดรักษาแล้วกลับมาเรียนใหม่ได้

-สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สถานศึกษา ยึดหลักการประสานงานและหลัก ๕ มาตรการ ได้แก่ ป้องกัน ค้นหา รักษา ฝ้าระวัง และบริหารจัดการ ภายใต้กลยุทธ์ ๔ ต้อง ๒ ไม่

S๒ Strong Leader : พัฒนาแกนนำ/สร้างความเข้มแข็ง ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน

-พัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานด้านการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหายาเสพติด

S๓ Strong Network : สร้างภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็ง ผู้ปกครอง ตำรวจ พระภิกษุ

-จัดให้มีเครือข่ายประสานงานและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหายาเสพติด

-พัฒนาเครือข่ายการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

Participation

การมีส่วนร่วม (องค์คณะ/บุคคล)

Participation-การมีส่วนร่วม (องค์คณะ/บุคคล)

P๑ Professional

-ร่วมกันกันทำงานแบบมืออาชีพ โดยวิเคราะห์ ศึกษานโยบายการดำเนินงานตามระบบสร้างภูมิคุ้มกัน และป้องกันปัญหาเสฟติดในสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการ PLC

P๒ Plan&Process Control

-ร่วมวางแผน ควบคุมกระบวนการในดำเนินงานตามระบบสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหาเสฟติด ในสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการ PLC

P๓ Protect

-ร่วมกันป้องกัน รักษา ฝ้าระวัง ดำเนินงานตามระบบสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหาเสฟติด ในสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการ PLC

-จัดกิจกรรมสร้างสรรค์ตามกลุ่มสนใจ สร้างความตระหนักและปลุกจิตสำนึกนักเรียนไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับ ยาเสฟติด

-จัดระบบการคัดกรอง (RE-X-RAY) จำแนกกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม คือ กลุ่มปลอดภัย กลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสฟย กลุ่มติด และกลุ่มค้า

-จัดให้มีนักเรียนแกนนำเพื่อฝ้าระวังไม่มีการแพร่ระบาดของยาเสฟติด จัดระเบียบพื้นที่เสี่ยงและมีการขจัด ปัจจัยเสี่ยงพื้นที่อับโดยจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่ไม่ให้เอื้อต่อการไปเกี่ยวข้องกับยาเสฟติด

-มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การดำเนินงานมีแผนปฏิบัติการ และการอำนวยการกำกับ ติดตาม ประเมินงานป้องกันปัญหาเสฟติด

Best Immunity

มีภูมิคุ้มกันที่ดีที่สุด

Best Immunity-มีภูมิคุ้มกันที่ดีที่สุด

B๑ Best Practice : มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ

-นำนโยบายขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติด้วยกระบวนการ PDCA

-จัดให้มีแผนงาน โครงการ และกิจกรรมดำเนินงานตามระบบสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหาสุขภาพ

ในสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการ PLC

-ประสาน สนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรดำเนินงานตามระบบสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกัน

ปัญหาสุขภาพในสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการ PLC

-นิเทศ ติดตามผล รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานระบบสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหาสุขภาพ

ในสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการ PLC

-ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

B๓ Best Student : นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันที่ดี

-นักเรียนทุกคนได้รับการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหาสุขภาพในสถานศึกษา ด้วยยุทธศาสตร์ การมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

B๒ Best Information : มีข้อมูลที่ดี

-จัดทำระบบข้อมูลการคัดกรอง เพื่อการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหาสุขภาพในสถานศึกษา

ภาคผนวก

แบบฟอร์มต่างๆ ที่ใช้ในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๑. ระเบียบสะสมนักเรียนรายบุคคล (ป.พ.๘)
๒. แบบประเมินตนเองสำหรับครูเป็นผู้ประเมินนักเรียน (SDQ)
๓. แบบเยี่ยมบ้านนักเรียน
๔. แบบประเมินทักษะชีวิต ๕ ห้อง ชีวิต
๕. สรุปรายงานการเยี่ยมบ้านนักเรียน
๖. แบบสรุปผลการคัดกรองนักเรียนรายบุคคล
๗. แนวปฏิบัติการจัดประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง (Classroom Meeting)

แบบเก็บข้อมูล ทะเบียนนักเรียนรายบุคคล

◇ ข้อมูลเบื้องต้นนักเรียน ◇

ปีการศึกษาที่เข้าเรียน.....ชื่อโรงเรียน.....
วัน/เดือน/ปีที่เข้าเรียน.....
สถานศึกษาเดิม โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ข้อมูลนักเรียน

เลขประจำตัวเด็ก.....เลขประจำตัวประชาชน
คำนำหน้านาม.....ชื่อ.....นามสกุล.....
วัน / เดือน / ปีเกิด.....เพศ.....กลุ่มเลือด.....
เกิดที่โรงพยาบาล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
สัญชาติ.....เชื้อชาติ.....ศาสนา.....
ภาษาหลักที่ใช้ในการสื่อสาร.....E-mail.....
ชั้นที่เข้าเรียนครั้งแรก.....ห้อง.....ชั้นเรียนปัจจุบัน.....ห้อง.....

ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน

รหัสประจำบ้าน   บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....
ตรอก / ซอย / ถนน.....แขวง / ตำบล.....
เขต / อำเภอ / กิ่งอำเภอ.....จังหวัด.....

ที่อยู่ปัจจุบัน

รหัสประจำบ้าน   บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....
ตรอก / ซอย / ถนน.....แขวง / ตำบล.....
เขต / อำเภอ / กิ่งอำเภอ.....จังหวัด.....

◇ รายละเอียดนักเรียน ◇

ชั้นเรียนปัจจุบัน.....ห้อง.....ชื่อครูประจำชั้น.....
ปัจจุบันอายุ.....ปี.....เดือน.....น้ำหนัก.....กิโลกรัม ส่วนสูง.....เซนติเมตร
ความสามารถพิเศษ.....
วิชาที่ชอบเรียน.....เพราะ.....
วิชาที่ไม่ชอบเรียน.....เพราะ.....

ระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียน

ถนนลูกรัง.....กิโลเมตร.....เมตร ถนนลาดยาง.....กิโลเมตร.....เมตร
ทางน้ำ.....กิโลเมตร.....เมตร รวมเป็น.....กิโลเมตร.....เมตร
เดินทางโดย

( ) เดินเท้า ( ) จักรยาน ( ) ขึ้นรถเดือน.....บาท/เดือน

( ) พ่อ / แม่ / ผู้ปกครองมาส่งโดย ( ) จักรยาน ( ) จักรยานยนต์ ( ) รถยนต์

- เป็นเด็ก ( ) ไม่ค่อยโอกาส ( ) ค่อยโอกาส ระบุ
 ( ) เด็กถูกบังคับให้ขายแรงงาน ( ) เด็กที่อยู่ในธุรกิจทางเพศ
 ( ) เด็กถูกทอดทิ้ง ( ) เด็กในสถานพินิจคุ้มครองเด็กฯ
 ( ) เด็กเร่ร่อน ( ) ผลกระทบจากเอดส์
 ( ) ชนกลุ่มน้อย ( ) เด็กที่ถูกทำร้ายรุนแรง
 ( ) เด็กยากจน ( ) เด็กกำพร้า
 ( ) เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด
 ( ) ทำงานรับผิดชอบตัวเองและครอบครัว
 ( ) อื่นๆ ระบุ.....

- สภาพที่อยู่อาศัยของนักเรียน ( ) ไม่ได้พักนอนประจำ
 ( ) พักนอนประจำ ระบุ ( ) บ้านพักครู ( ) ที่พักนักเรียน ( ) พักร่วมกับชุมชน
 ( ) พักนอนประจำ ระบุ ( ) บ้านพักส่วนตัว ( ) บ้านเช่า ( ) บ้านพักข้าราชการ
 การขาดแคลน ( ) ขาดแคลนเครื่องแบบ ( ) เครื่องเขียน ( ) แบบเรียน ( ) ขาดแคลนอาหารกลางวัน

◇ ความพิการ ◇

- ลักษณะเด็ก ( ) ปกติ
 ( ) ความพิการ ระบุ..... ( ) ทางการมองเห็น ( ) ทางการพูด / ภาษา
 ( ) ทางการได้ยิน ( ) ทางพฤติกรรม และอารมณ์
 ( ) ทางสติปัญญา ( ) ออทิสติก
 ( ) ทางร่างกาย/สุขภาพ ( ) พิการซ้ำซ้อน
 ( ) ทางการเรียนรู้ ( ) อื่น ๆ

โรคประจำตัว..... แพ้ยา.....
 โรงพยาบาลที่ได้รับการรักษา.....

◇ ครอบครัว ◇

สถานภาพบิดา - มารดา

- ( ) อยู่ด้วยกัน ( ) บิดาถึงแก่กรรม ( ) บิดามารดาถึงแก่กรรม
 ( ) เลิกร้างกัน ( ) มารดาถึงแก่กรรม ( ) .....

จำนวนพี่น้อง(ไม่นับตัวเองให้นับแต่เฉพาะพี่หรือน้อง)

จำนวนพี่ชาย.....คน จำนวนน้องชาย.....คน จำนวนพี่สาว.....คน จำนวนน้องสาว.....คน
 รวมพี่น้องทั้งหมด.....คน นักเรียนเป็นบุตร คนที่.....
 (ไม่นับตัวนักเรียน)

บิดา ( ) เป็นผู้ปกครอง เลขประจำตัวประชาชน -

คำนำหน้านาม.....ชื่อ.....นามสกุล.....

วัน/เดือน/ปีเกิด...../...../.....หมู่เลือด.....

อาชีพ.....สถานที่ทำงาน.....

รายได้.....บาท/เดือน เบอร์โทรศัพท์.....

แบบประเมินตนเอง (SDQ) (สำหรับครูเป็นผู้ประเมินนักเรียน)

ชื่อ - สกุล นักเรียนที่รับการประเมิน (นาย/ต.ช./นางสาว/ต.ญ.) ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

วัน/ เดือน / ปีเกิด ..... เพศ ชาย หญิงคำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ทำห้วข้อให้ครบทุกข้อ กรุณาตอบให้ตรงกับลักษณะของเด็กในช่วง ๖ เดือน

พฤติกรรมประเมิน	ไม่จริง	ค่อนข้างจริง	จริง
๑. ห่วงใยความรู้สึกของคนอื่น	☐	☐	☐
๒. อยู่ไม่นิ่ง นิ่งนิ่ง ๆ ไม่ได้	☐	☐	☐
๓. มักจะบ่นว่าปวดศีรษะ ปวดท้อง หรือไม่สบาย	☐	☐	☐
๔. เต็มใจแบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน (ขนม ของเล่น ดินสอ เป็นต้น)	☐	☐	☐
๕. มักจะอาละวาด หรือโมโหร้าย	☐	☐	☐
๖. ค่อนข้างแยกตัว ชอบเล่นคนเดียว	☐	☐	☐
๗. เชื่อฟัง มักจะทำตามผู้ใหญ่ที่ต้องการ	☐	☐	☐
๘. กังวลใจหลายเรื่อง ดูวิตกกังวลเสมอ	☐	☐	☐
๙. เป็นที่พึ่งได้เวลาที่คนอื่นเสียใจ อารมณ์ไม่ดี หรือไม่สบายใจ	☐	☐	☐
๑๐. อยู่ไม่สุข วุ่นวายอย่างมาก	☐	☐	☐
๑๑. มีเพื่อนสนิท	☐	☐	☐
๑๒. มักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับเด็กอื่น หรือรังแกเด็กอื่น	☐	☐	☐
๑๓. คุณไม่มีความสุข ท้อแท้ ร้องไห้บ่อย	☐	☐	☐
๑๔. เป็นที่ชื่นชอบของเพื่อน	☐	☐	☐
๑๕. วอกแวกง่าย สมาธิสั้น	☐	☐	☐
๑๖. เครียด ไม่ยอมห่างเวลาอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้น และขาดความเชื่อมั่นในตนเอง	☐	☐	☐
๑๗. ใจดีกับเด็กที่เล็กกว่า	☐	☐	☐
๑๘. ชอบโกหก หรือขี้โกง	☐	☐	☐
๑๙. ถูกเด็กคนอื่นล้อเลียนหรือรังแก	☐	☐	☐
๒๐. ชอบอาสาช่วยเหลือคนอื่น (พ่อแม่ ครู เด็กคนอื่น)	☐	☐	☐
๒๑. คิดก่อนทำ	☐	☐	☐
๒๒. ขโมยของที่บ้าน ที่โรงเรียน หรือที่อื่น	☐	☐	☐
๒๓. เข้ากับผู้ใหญ่ได้ดีกว่าเด็กวัยเดียวกัน	☐	☐	☐
๒๔. ขี้กลัว รู้สึกหวาดกลัวได้ง่าย	☐	☐	☐
๒๕. ทำงานได้จนเสร็จ มีความตั้งใจในการทำงาน	☐	☐	☐

คุณมีความเห็นหรือความกังวลอื่นอีกหรือไม่.....

คะแนนด้านที่ ๑ แปลผล.....คะแนนด้านที่ ๒ แปลผล.....คะแนนด้านที่ ๓ แปลผล.....คะแนนด้านที่ ๔ แปลผล.....รวมคะแนนทั้ง ๔ ด้าน แปลผล.....คะแนนสัมพันธภาพทางสังคม แปลผล.....

(ด้านหลัง)

โดยรวมคุณคิดว่า เด็กมีปัญหาในด้านใดด้านหนึ่งต่อไปนี้หรือไม่

ด้านอารมณ์ ด้านสมาธิ ด้านพฤติกรรม หรือความสามารถเข้ากับผู้อื่น

- ไม่ ใช่ มีปัญหาเล็กน้อย
 ใช่ มีปัญหาชัดเจน ใช่ มีปัญหาอย่างมาก

ถ้าตอบว่า “ไม่” ไม่ต้องตอบข้อต่อไป

ถ้าตอบว่า “ใช่” กรุณาตอบข้อต่อไปนี้

ปัญหานี้เกิดขึ้นมานานเท่าไรแล้ว

- น้อยกว่า ๑ เดือน ๑ - ๕ เดือน
 ๖ - ๑๒ เดือน มากกว่า ๑ ปี

ปัญหานี้ทำให้นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจหรือไม่

- ไม่เลย เล็กน้อย
 ค่อนข้างมาก มาก

ปัญหานี้รบกวนชีวิตประจำวันของนักเรียนในด้านต่างๆ ต่อไปนี้หรือไม่

	ไม่	เล็กน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก
การคบเพื่อน	☐	☐	☐	☐
การเรียนในห้องเรียน	☐	☐	☐	☐

ปัญหาของเด็กทำให้คุณหรือชั้นเรียนเกิดความยุ่งยากหรือไม่

- ไม่เลย เล็กน้อย
 ค่อนข้างมาก มาก

ลงชื่อ.....

(.....)

ครูผู้สอน/ครูที่ปรึกษา/อื่น ๆ (โปรดระบุ)....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คะแนนรวมแบบประเมินด้านหลัง

แปลผล.....

แบบรายงานการเยี่ยมบ้านของนักเรียน

รายงานการเยี่ยมบ้านของนักเรียน

วันที่ไปเยี่ยมบ้าน ..... เวลา ..... น. ถึง ..... น.

ชื่อครูที่ทำการเยี่ยมบ้าน .....

ชื่อนักเรียน ..... ชั้น ..... ห้อง .....

ชื่อครูประจำชั้น .....

ชื่อบิดา .....

ที่อยู่ ..... โทรศัพท์ .....

อาชีพ ..... สุขภาพ .....

ชื่อมารดา .....

ที่อยู่ ..... โทรศัพท์ .....

อาชีพ ..... สุขภาพ .....

จำนวนพี่และน้องรวมมี ..... คน มีลำดับดังนี้ (ในครอบครัว รวมทั้งร่วมบิดาหรือร่วมมารดา)

๑. ชื่อ ..... อายุ ..... ปี ระดับการศึกษา .....

อาชีพ เรียน ทำงาน ว่างงาน เนื่องจาก .....

๒. ชื่อ ..... อายุ ..... ปี ระดับการศึกษา .....

อาชีพ เรียน ทำงาน ว่างงาน เนื่องจาก .....

๓. ชื่อ ..... อายุ ..... ปี ระดับการศึกษา .....

อาชีพ เรียน ทำงาน ว่างงาน เนื่องจาก .....

๔. ชื่อ ..... อายุ ..... ปี ระดับการศึกษา .....

อาชีพ เรียน ทำงาน ว่างงาน เนื่องจาก .....

๕. ชื่อ ..... อายุ ..... ปี ระดับการศึกษา .....

อาชีพ เรียน ทำงาน ว่างงาน เนื่องจาก .....

แบบบันทึกการสังเกตของผู้เยี่ยมบ้านและการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

๑. บรรยายรูปร่างและลักษณะภายนอกของบ้านและบริเวณบ้าน.....
.....
๒. บรรยายสภาพลักษณะภายในบ้าน.....
.....
๓. สถานที่อ่านหนังสือและทำการบ้านของนักเรียน.....
.....
๔. นักเรียนได้มีส่วนช่วยเหลือบิดามารดาโดย.....
.....
๕. ลักษณะการปรับตัวของนักเรียนเมื่ออยู่บ้าน.....
.....
๖. การอบรมดูแลของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง.....
.....
๗. เจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อครูและโรงเรียน.....
.....
๘. เจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน.....
.....
๙. ความมุ่งหวังของบิดามารดาที่มีต่อบุตร.....
.....
๑๐. ปัญหาที่ได้พบในการเยี่ยมบ้านครั้งนี้.....
.....
๑๑. สิ่งที่โรงเรียนสามารถให้ความช่วยเหลือทางบ้าน.....
.....
๑๒. สิ่งทางบ้านสามารถให้ความช่วยเหลือแก่ทางโรงเรียน.....
.....
๑๓. บันทึกถ้อยคำของผู้ปกครองที่ท่านเห็นว่ามีสำคัญที่จะช่วยให้เข้าใจเด็กได้ดียิ่งขึ้น.....
.....
๑๔. บันทึกข้อเสนอแนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับวิธีการปรับปรุงโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้เยี่ยมบ้านนักเรียน
(.....)

แบบประเมินการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียน โดยนวัตกรรม ๕ ห้องชีวิต

๑. ห้องนอน ๒. ห้องแต่งตัว ๓. ห้องน้ำ ๔. ห้องทำงาน ๕. ห้องครัว

การพัฒนาตนเองของนักเรียนผ่านกิจกรรม ๕ ห้องชีวิต

ที่	๕ ห้องชีวิต	ระดับการปฏิบัติ				บันทึกเพิ่มเติม
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	
๑	ห้องนอน					....
๒	ห้องแต่งตัว					....
๓	ห้องน้ำ					....
๔	ห้องทำงาน					....
๕	ห้องครัว					....

สรุปการพัฒนาตนเองของนักเรียนผ่านกิจกรรม ๕ ห้องชีวิต

อยู่ในระดับ ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้เยี่ยมบ้านนักเรียน

(.....)

สรุปรายงานการเยี่ยมบ้านนักเรียน (ผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อพิจารณา)

โรงเรียน .....ปีการศึกษา .....

ลำดับที่	ชั้น	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	การคัดกรอง(คน)		การเยี่ยมบ้าน(คน)		หมายเหตุ
			คัดกรองแล้ว	ยังไม่ได้คัดกรอง	เยี่ยมบ้านแล้ว	ยังไม่ได้เยี่ยมบ้าน	
๑	ป.๑						
๒	ป.๒						
๓	ป.๓						
๔	ป.๔						
๕	ป.๕						
๖	ป.๖						
๗	ม.๑						
๘	ม.๒						
๙	ม.๓						
รายชื่อนักเรียนที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ							
ที่	ชื่อ-นามสกุล	ชั้น	ที่อยู่				

ลงชื่อ .....ผู้รายงาน(ผู้ดูแลระบบ)
(.....)

ตำแหน่ง .....

คำสั่งของผู้บริหารโรงเรียน .....

.....

(ฉบับรายงาน สพป.)

สรุปข้อมูลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล ภาคเรียนที่ ..... ปีการศึกษา .....

โรงเรียน ..... สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา.....

ผลด้านต่าง ๆ		กลุ่มปกติ (คน)	กลุ่มเสี่ยง (คน)	กลุ่มมีปัญหา (คน)	หมายเหตุ
1. ด้านการเรียน					
2. ด้านความสามารถพิเศษ					
3. ด้านสุขภาพ	ร่างกาย				
	สุขภาพจิต				
	พฤติกรรม				
4. ด้านสังคม					
5. ด้านเศรษฐกิจ					
6. ด้านการคุ้มครองนักเรียน					
7. ด้านอื่น ๆ					
	ด้านความปลอดภัย				
	พฤติกรรมทางเพศ				
	สารเสพติด				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(.....)

ตำแหน่ง .....

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับได้ให้สอดคล้องกับสภาพสถานศึกษา

แนวปฏิบัติของการจัดการประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง Classroom Meeting

ขั้นตอนการจัดการประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง

๑. แจ้งข่าวสารที่โรงเรียนต้องการให้ผู้ปกครองทราบ
๒. ให้ผู้ปกครองแต่ละคน เสนอความคิดเห็น และความต้องการเกี่ยวกับการดูแลนักเรียนในด้านต่าง ๆ
๓. ครูระดมความคิดเห็นของผู้ร่วมกันว่าในภาคเรียน ต้องการทำอะไร
๔. สรุปรายงานเสนอผู้บริหาร และผู้บริหารสั่งการ

หัวข้อเสนอแนะในการทำ Classroom Meeting

(ใส่เข้าไปในส่วนหนึ่งของหัวข้อในการประชุม)

ปัญหา	กระบวนการประชุม	ข้อสรุปจากผู้ปกครอง	หมายเหตุ
ตัวอย่าง เช่น ๑.นักเรียนเรียนอ่อนใน วิชาคณิตศาสตร์และ ภาษาอังกฤษ จำนวน ๑๒ คน	ตัวอย่าง เช่น ๑.ครูเสนอปัญหาให้ ผู้ปกครองและเล่า ตัวอย่างที่ประสบ ความสำเร็จ ๒.กระตุ้นให้ผู้ปกครอง แสดงความคิดเห็น	ตัวอย่าง เช่น ผู้ปกครองมีมติให้พัฒนา แก้ไขปัญหานักเรียนดังนี้ ๑..... ๒..... ๓.....	
๒.....			

สรุปรายงานผลการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน

ชั้น.....ภาคเรียนที่...../.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑. จำนวนผู้ปกครองทั้งหมด.....คน มาประชุมจำนวน.....คน
ไม่มาจำนวน.....คน จำนวนผู้ปกครองที่มาคิดเป็นร้อยละ.....

๒. หัวข้อสำคัญของการประชุม

๒.๑ .....

๒.๒ .....

๒.๓ .....

๓. บันทึกบรรยากาศการประชุม และข้อสังเกต

๓.๑. ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็น

.....

.....

๓.๒. การให้ข้อคิดเห็นที่มีประโยชน์

.....

.....

๓.๓. การให้การสนับสนุน

.....

.....

๓.๔. อื่น ๆ

.....

๔. ข้อเสนอหรือมติจากการประชุม

๔.๑ .....

๔.๒ .....

๔.๓ .....

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

(.....)

หลักเกณฑ์และแบบประเมินคุณภาพ
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา

แบบประเมินคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษา

คำชี้แจง

๑. แบบประเมินผลฉบับนี้ใช้ประเมินคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ในการส่งเสริม สนับสนุนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาที่ได้ดำเนินการระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนได้อย่างมีคุณภาพ

๒. การประเมินให้รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่รับผิดชอบงานภารกิจระดับเขตพื้นที่ (Area) ในสถานศึกษา ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียนแต่งตั้งครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเป็นคณะกรรมการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบประเมินที่ สพฐ. กำหนด

๓. ให้คณะกรรมการประเมิน ศึกษาแบบประเมินและทำความเข้าใจในตัวชี้วัด รายการประเมิน วิธีการ และแหล่งข้อมูล เพื่อวางแผนการเก็บข้อมูลให้ครบถ้วน สมบูรณ์ตรงตามผลที่ปรากฏจริงและสรุปผล ในแต่ละรายการของแต่ละตัวชี้วัดโดยทำเครื่องหมาย ลงใน ที่กำหนดให้

๔. การบันทึกผลในแต่ละรายการโดยพิจารณา ดังนี้

๔.๑ ถ้าข้อมูลเป็นเชิงปริมาณ ให้คำนึงถึงความสำเร็จในรายการนั้น ๆ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕ ของกลุ่มเป้าหมาย/ผู้เกี่ยวข้อง

๔.๒ ถ้าข้อมูลเป็นเชิงคุณภาพให้พิจารณาถึงความต่อเนื่องของกิจกรรม/การดำเนินงาน ความทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและเกิดการเรียนรู้ในรายการนั้นๆ

๔.๓ ถ้าไม่สามารถสรุปผลในลักษณะ ๔.๑ หรือ ๔.๒ ให้คณะกรรมการประเมินร่วมกัน พิจารณาและหาข้อสรุปโดยใช้มติเอกฉันท์

๕. การประเมินผลนี้ สพฐ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต ๑ จะนำมาเป็นข้อมูลสรุปผลในภาพรวมในการกำหนด ในเชิงนโยบาย ขอให้สถานศึกษาโปรดวางแผนการประเมิน ดำเนินการ ประเมินและสรุปผลการประเมินนี้ตรงกับความเป็นจริง

ตัวชี้วัด	รายการประเมิน	วิธีการ/เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
<p>ด้านปัจจัย</p> <p>๑. ผู้บริหารเป็นผู้นำในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p>	<p>☐ ๑. มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>☐ ๒. มีความตระหนักและเห็นคุณค่าในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>☐ ๓. มีการพัฒนาตนเองและพัฒนางานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>☐ ๔. ส่งเสริมสนับสนุน ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p>	<p>1. สังเกต</p> <p>2. สอบถาม/สัมภาษณ์</p> <p>3. ศึกษาเอกสาร</p>	<p>๑. ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้อง และนักเรียน</p> <p>๒. หลักฐานและผลงานที่ปรากฏ เช่น นโยบายและแผนการดำเนินการ แผนปฏิบัติการ รายงานการพัฒนาครูและบุคลากร ร่องรอยการดำเนินการ วุฒิบัตร ฯลฯ</p>
<p>๒. ครูมีเจตคติที่ดีและมีความสามารถ ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p>	<p>☐ ๑. ครูมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>☐ ๒. ครูมีความตระหนักและเห็นความสำคัญ ในการดำเนินงานและพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>☐ ๓. ครูทุกคนได้รับการพัฒนาให้สามารถดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้</p> <p>☐ ๔. ครูแนะแนวหรือครูที่ทำหน้าที่ครูแนะแนวได้รับ การพัฒนาให้สามารถช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนของนักเรียนได้</p>	<p>1. สังเกต</p> <p>2. สอบถาม/สัมภาษณ์</p> <p>3. ศึกษาเอกสาร</p>	<p>๑. ผู้รับผิดชอบ</p> <p>๒. หลักฐานและผลงานที่ปรากฏ เช่น แฟ้มสะสมงาน ร่องรอยกิจกรรม ผลการดำเนินงานและช่วยเหลือนักเรียน</p>

ตัวชี้วัด	รายการประเมิน	วิธีการ/เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
<p>๓. โรงเรียนมีสื่อ เครื่องมือ และ นวัตกรรมที่ใช้ในการ ดำเนินงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p>	<p>☐ ๑. มีสื่อและเครื่องมือที่หลากหลาย</p> <p>☐ ๒. ใช้สื่อและเครื่องมือในการ ดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม</p> <p>☐ ๓. พัฒนาสื่อเครื่องมือและ นวัตกรรมที่ใช้ ในการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างมี ประสิทธิภาพ</p> <p>☐ ๔. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สื่อ เครื่องมือ และนวัตกรรมระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างเหมาะสม</p>	<p>๑. สังเกต</p> <p>๒. สอบถาม/ สัมภาษณ์</p> <p>๓. ศึกษาเอกสาร</p>	<p>๑. ผู้รับผิดชอบ</p> <p>๒. หลักฐานและผลงานที่ ปรากฏ เช่น สื่อ เครื่องมือ ผลงานนวัตกรรมผลงาน การ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ฯลฯ</p>
<p>ด้านกระบวนการ</p> <p><u>โรงเรียนมีการจัดระบบ การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน</u></p> <p>๑. มีการวางระบบการ บริหารจัดการระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p>	<p>☐ ๑. จัดโครงสร้างและ คณะกรรมการดำเนินงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>☐ ๒. จัดระบบสารสนเทศเพื่อเป็น พื้นฐานต่อการพัฒนาระบบดูแลการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>☐ ๓. กำหนดทิศทางและจัดทำ แผนงาน/โครงการ/ปฏิทินปฏิบัติงาน ตามแผนที่ชัดเจน</p> <p>☐ ๔. สนับสนุนปัจจัยที่เอื้อต่อการ ดำเนินงาน</p> <p>☐ ๕. มีเครือข่ายสหวิชาชีพที่ เกี่ยวข้อง</p>	<p>๑. ตรวจสอบ แผนงาน/โครงการ และปฏิทิน ปฏิบัติงาน</p> <p>๒. สัมภาษณ์บุคลากร ของสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>๓. ตรวจสอบ หลักฐานการ ตรวจสอบคุณภาพ ของแผนงาน/ โครงการและ ปฏิทินปฏิบัติงาน</p>	<p>๑. แผนงาน/โครงการและ ปฏิทินปฏิบัติงาน</p> <p>๒. การตรวจสอบคุณภาพ ของแผนงาน/โครงการ และปฏิทินปฏิบัติงาน</p>

ตัวชี้วัด	รายการประเมิน	วิธีการ/เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
<p>๒. มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p>	<p>☐ ๑. ทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วยการศึกษาข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล การเยี่ยมบ้าน การสังเกต การสอบถาม การสัมภาษณ์ การทดสอบ</p> <p>☐ ๒. คัดกรองนักเรียน</p> <p>☐ ๓. ส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน</p> <p>☐ ๔. จัดกิจกรรมป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไข</p> <p>☐ ๕. ส่งต่อนักเรียนไปยังหน่วยงาน หรือผู้เชี่ยวชาญที่เหมาะสมกับสภาพความจำเป็นของนักเรียน สอดคล้องกับสภาพปัญหา</p>	<p>๑. ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน</p> <p>๒. สัมภาษณ์</p> <p>๓. สังเกต</p>	<p>๑. ผู้รับผิดชอบ</p> <p>๒. หลักฐานและผลงานที่ปรากฏ เช่น แผนการดำเนินงาน ระเบียบสะสม</p>
<p>๓. มีระบบงานแนะแนว มีการจัดกิจกรรมแนะแนว และการให้บริการแนะแนวในโรงเรียน</p>	<p>☐ ๑. ให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน</p> <p>☐ ๒. ให้บริการแนะแนวโดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>☐ ๓. จัดให้มีการบริการแนะแนวครอบคลุมการแนะแนวการศึกษา อาชีพ รวมทั้งการแนะแนวทักษะชีวิต</p> <p>☐ ๔. มีการติดตามผลนักเรียนทั้งด้านการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ การดำเนินชีวิต</p>	<p>๑. ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินกิจกรรม</p> <p>๒. สัมภาษณ์บุคลากร สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง</p>	<p>๑. ผู้รับผิดชอบ</p> <p>๒. หลักฐานและผลงานที่ปรากฏ เช่น บันทึกการให้คำปรึกษา ผลงานนักเรียน แผนการจัดกิจกรรม แนะแนว ฯลฯ</p>

ตัวชี้วัด	รายการประเมิน	วิธีการ/เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
<p>๔. ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วม ในการ ดำเนินงานดูแล ช่วยเหลือนักเรียน</p>	<p>☐ ๑. ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ ผู้ปกครอง (Parent Education) ใน เรื่อง การดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>☐ ๒. ร่วมมือและสนับสนุนการ ดำเนินงานของเครือข่ายผู้ปกครอง มี ส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>☐ ๓. มีบุคลากรจากสาขาอาชีพต่าง ๆ ร่วมสนับสนุนการดำเนินงานเป็น เครือข่ายในรูปสหวิชาชีพ</p> <p>☐ ๔. มีการประสานสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร สหวิชาชีพ</p>	<p>๑. ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานเกี่ยวกับ การสร้างและ พัฒนาเครือข่าย</p> <p>๒. สัมภาษณ์ บุคลากรทั้งภายใน และภายนอก สถานศึกษา</p>	<p>๑. หลักฐานการสร้าง เครือข่ายการพัฒนา และการจัดตั้งชมรม/ สมาคมระบบ การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน</p> <p>๒. หลักฐานเอกสาร เช่น คำสั่งเครือข่าย ผู้ปกครอง รายงานการประชุม บันทึกการ ช่วยเหลือ หนังสือ ติดต่อประสานงาน ฯลฯ</p> <p>๓. บุคลากรใน สถานศึกษา และ บุคลากรภายนอกที่เกี่ยวข้อง</p>
<p>๕. มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลพัฒนาระบบ การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน</p>	<p>☐ ๑. มีแผนนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล</p> <p>☐ ๒. ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล</p> <p>☐ ๓. รายงานผลการดำเนินงาน</p> <p>☐ ๔. นำผลมาปรับปรุงพัฒนา และ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์</p>	<p>1. สังเกต</p> <p>2. สอบถาม/ สัมภาษณ์ศึกษาศึกษา เอกสาร</p>	<p>๑. ผู้รับผิดชอบโครงการ</p> <p>๒. หลักฐานและผลงานที่ ปรากฏ เช่น บันทึกการ นิเทศติดตาม รายงาน การประเมิน รายงาน ผลการปฏิบัติงาน ฯลฯ</p>
<p>๖. มีการผดุงระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p>	<p>☐ ๑. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>☐ ๒. ประชาสัมพันธ์ ยกย่องเชิดชู เกียรติ และให้ขวัญกำลังใจ</p> <p>☐ ๓. มีการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือ นักเรียนให้อยู่ในกิจกรรมปกติของการ ดำรงชีวิตประจำวันของนักเรียน</p>	<p>1. สังเกต</p> <p>2. สอบถาม/ สัมภาษณ์</p> <p>3. ศึกษาเอกสาร</p>	<p>๑. หลักฐานและผลงานที่ ปรากฏ เช่น แผนและ ปฏิทินการ ร่องรอยผล การดำเนินงาน / กิจกรรม วุฒิบัตร เกียรติบัตร ผลการจัด กิจกรรมและ ประชาสัมพันธ์</p>

ตัวชี้วัด	รายการประเมิน	วิธีการ/เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
<p>ด้านผลผลิต</p> <p>๑. นักเรียนได้รับการพิทักษ์ คุ่มครอง และดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงทันเวลา และถูกวิธี</p>	<p>☐ ๑. นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างเหมาะสมและทั่วถึง</p> <p>☐ ๒. นักเรียนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพและความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>☐ ๓. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือ การปกป้อง คุ่มครองและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างเหมาะสม</p> <p>☐ ๔. นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกติการะเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมตามโอกาส และมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และ กิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน</p>	<p>1. สังเกต</p> <p>2. สอบถาม/สัมภาษณ์</p> <p>๓. ศึกษาเอกสาร</p>	<p>๑. หลักฐานและผลงานที่ปรากฏ เช่น เครื่องมือผลงานนวัตกรรม แฟ้มสะสมงาน บันทึกการช่วยเหลือนักเรียน ฯลฯ และบันทึกการแก้ไขปัญหา ฯลฯ</p>
<p>๒. นักเรียนทุกคนได้รับการส่งเสริมให้มีทักษะชีวิตและมีความสามารถในการปรับตัว</p>	<p>☐ ๑. นักเรียนได้รับการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต การเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา การสร้างวินัยเชิงบวก การจัดกิจกรรมป้องกันปัญหายาเสพติด เป็นต้น</p> <p>☐ ๒. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการดำรงชีวิต ภูมิคุ้มกันภัยต่าง ๆ อย่างเหมาะสม</p> <p>☐ ๓. นักเรียนมีทักษะการหลีกเลี่ยงป้องกันภัยอันตราย พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์</p> <p>☐ ๔. นักเรียนเป็นเครือข่ายอาสาสมัครเพื่อดูแลช่วยเหลือเพื่อนนักเรียน</p>	<p>๑. สัมภาษณ์นักเรียน เป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม</p> <p>๒. พิจารณาจากร่องรอยหลักฐาน</p> <p>๓. สัมภาษณ์ผู้ปกครอง เครือข่าย ผู้ปกครอง เครือข่ายสหวิชาชีพ</p>	<p>๑. หลักฐานและผลงานที่ปรากฏ เช่น สมุดบันทึกสุขภาพ แบบทดสอบ ระเบียบสะสม แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดกิจกรรมโฮมรูม แผนปฏิบัติการ รายงานผลการปฏิบัติงาน สถิติการช่วยเหลือนักเรียน ฯลฯ</p>

ตัวชี้วัด	รายการประเมิน	วิธีการ/เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
<p>๓. นักเรียนได้รับการพัฒนาตนเองและสังคมอย่างรอบด้าน</p>	<p>☐ ๑. นักเรียนมีสุขภาพกาย สุขนิสัยที่เหมาะสม</p> <p>☐ ๒. นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีและมีบทบาทในการร่วมดูแลพัฒนาโรงเรียน ชุมชน สังคม ด้วยความเต็มใจ</p> <p>☐ ๓. นักเรียนเรียนอย่างมีความสุขและพึงพอใจกับความสำเร็จของตน</p> <p>☐ ๔. นักเรียนเป็นเครือข่ายอาสาสมัคร ในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพ และการบำเพ็ญประโยชน์</p>	<p>๑. สัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง</p> <p>๒. สัมภาษณ์นักเรียน เป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม</p> <p>๓. พิจารณาจากร่องรอยหลักฐาน</p> <p>๔. สัมภาษณ์ ผู้ปกครอง เครือข่าย ผู้ปกครอง เครือข่ายสหวิชาชีพ</p>	<p>๑. หลักฐานและผลงานที่ปรากฏ เช่น สมุดบันทึกสุขภาพ แบบทดสอบ ระเบียบสะสม แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการ จัดกิจกรรมโฮมรูม แผนปฏิบัติการ รายงานผลการปฏิบัติงาน สถิติการช่วยเหลือ นักเรียน ฯลฯ</p>

แบบประเมิน

ที่	ตัวชี้วัด/รายการประเมิน	ผลการประเมินคุณภาพระบบ				
		๑	๒	๓	๔	รวม
๑	<p>ด้านปัจจัย</p> <p>๑.๑. ผู้บริหารเป็นผู้นำในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>๑.๑.๑. นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างเหมาะสมและทั่วถึง</p> <p>๑.๑.๒. นักเรียนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพและความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>๑.๑.๓. ได้รับการดูแลช่วยเหลือ การปกป้อง ค้ำครองและแก้ไขปัญหาต่างๆอย่างเหมาะสม</p> <p>๑.๑.๔. มีส่วนร่วมในการกำหนดกติการะเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมตามโอกาส และมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน</p> <p>๑.๒. ครูมีเจตคติที่ดีและมีความ สามารถ ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>๑.๒.๑. ครูมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>๑.๒.๒. ครูมีความตระหนักและเห็นความสำคัญในการดำเนินงาน และพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>๑.๒.๓. ครูทุกคนได้รับการพัฒนาให้สามารถดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้</p> <p>๑.๒.๔. ครูแนะแนวหรือครูที่ทำหน้าที่ครูแนะแนวได้รับการพัฒนาให้สามารถช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนของนักเรียนได้</p> <p>๑.๓. โรงเรียนมีสื่อ เครื่องมือ และนวัตกรรมที่ใช้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>๑.๓.๑. มีสื่อและเครื่องมือที่หลากหลาย</p> <p>๑.๓.๒. ใช้สื่อและเครื่องมือในการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม</p> <p>๑.๓.๓. พัฒนาสื่อ เครื่องมือและนวัตกรรมที่ใช้ ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๑.๓.๔. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สื่อ เครื่องมือ และนวัตกรรมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างเหมาะสม</p>					
	รวม					

ที่	ตัวชี้วัด/รายการประเมิน	ผลการประเมินคุณภาพระบบ				
		๑	๒	๓	๔	รวม
๒	<p>ด้านกระบวนการ</p> <p>โรงเรียนมีการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>๒.๑. มีการวางระบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>2.1.1. จัดโครงสร้างและคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>2.1.2. จัดระบบสารสนเทศเพื่อเป็นพื้นฐานต่อการพัฒนาระบบดูแลการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>2.1.3. กำหนดทิศทางและจัดทำแผนงาน/โครงการ/ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผนที่ชัดเจน</p> <p>2.1.4. สนับสนุนปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินงาน</p> <p>2.1.5. มีเครือข่ายสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2.2. มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>2.2.1. ทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วยการศึกษาข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล การเยี่ยมบ้าน การสังเกต การสอบถาม การสัมภาษณ์ การทดสอบ</p> <p>2.2.2. คัดกรองนักเรียน</p> <p>2.2.3. ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนโดยการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน</p> <p>2.2.4. จัดกิจกรรมป้องกันช่วยเหลือ และแก้ไข</p> <p>2.2.5. ส่งต่อนักเรียนไปยังหน่วยงานหรือผู้เชี่ยวชาญที่เหมาะสมกับสภาพความจำเป็นของนักเรียน สอดคล้องกับสภาพปัญหา</p> <p>2.3. มีระบบงานแนะแนว มีการจัดกิจกรรมแนะแนว และการให้บริการแนะแนวในโรงเรียน</p> <p>2.3.1. ให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน</p> <p>2.3.2. ให้บริการแนะแนวโดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>2.3.3. จัดให้มีการบริการแนะแนวครอบคลุมการแนะแนวการศึกษา อาชีพ รวมทั้งการแนะแนวทักษะชีวิต</p> <p>2.3.4. มีการติดตามผลนักเรียนทั้งด้านการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ การดำเนินชีวิต</p>					

ที่	ตัวชี้วัด/รายการประเมิน	ผลการประเมินคุณภาพระบบ				
		๑	๒	๓	๔	รวม
	<p>2.4. ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>2.4.1. ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้ปกครอง (Parent Education) ในเรื่อง การดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>2.4.2. ร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>2.4.3. มีบุคลากรจากสาขาอาชีพต่าง ๆ ร่วมสนับสนุนการดำเนินงานเป็นเครือข่ายในรูปสหวิชาชีพ</p> <p>2.4.4. มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร สหวิชาชีพ</p> <p>2.5. มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>2.5.1. มีแผนนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล</p> <p>2.5.2. ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล</p> <p>2.5.3. รายงานผลการดำเนินงาน</p> <p>2.5.4. นำผลมาปรับปรุงพัฒนา และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์</p> <p>2.6. มีการผดุงระบบ</p> <p>2.6.1. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>2.6.2. ประชาสัมพันธ์ ยกย่องเชิดชูเกียรติ และให้ขวัญกำลังใจ</p> <p>2.6.3. มีการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้อยู่ในกิจกรรมปกติของการดำรงชีวิตประจำวันของนักเรียน</p>					
	รวม					
๓	<p>ด้านผลผลิต</p> <p>3.1. นักเรียนได้รับการพิทักษ์ คุ้มครอง และดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงทันเวลา และถูกวิธี</p> <p>3.1.1. นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างเหมาะสมและทั่วถึง</p> <p>3.1.2. นักเรียนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพและความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>3.1.3. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือ การปกป้อง คุ้มครองและแก้ไข ปัญหาต่างๆอย่างเหมาะสม</p> <p>3.1.4. นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกติการะเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมตามโอกาส และมีส่วนร่วมในการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้และ กิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน</p>					

ที่	ตัวชี้วัด/รายการประเมิน	ผลการประเมินคุณภาพระบบ				
		๑	๒	๓	๔	รวม
	<p>3.2. นักเรียนทุกคนได้รับการส่งเสริมให้มีทักษะชีวิตและมีความสามารถในการปรับตัว</p> <p>3.2.1. นักเรียนได้รับการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต การเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา การสร้างวินัยเชิงบวก การจัดกิจกรรมป้องกันปัญหายาเสพติด เป็นต้น</p> <p>3.2.2. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการดำรงชีวิต ภูมิคุ้มกันภัยต่าง ๆ อย่างเหมาะสม</p> <p>3.2.3. นักเรียนมีทักษะการหลีกเลี่ยง ป้องกันภัยอันตราย พุทธกรรมที่ไม่พึงประสงค์</p> <p>3.2.4. นักเรียนเป็นเครือข่ายอาสาสมัครเพื่อดูแลช่วยเหลือเพื่อนนักเรียน</p> <p>3.3. นักเรียนได้รับการพัฒนาตนเองและสังคมอย่างรอบด้าน</p> <p>3.3.1. นักเรียนมีสุขภาพกาย สุขนิสัยที่เหมาะสม</p> <p>3.3.2. นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีและมีบทบาทในการร่วมดูแลพัฒนาโรงเรียน ชุมชน สังคม ด้วยความเต็มใจ</p> <p>3.3.3. นักเรียนเรียนอย่างมีความสุขและพึงพอใจกับความสำเร็จของตน</p> <p>3.3.4. นักเรียนเป็นเครือข่าย อาสาสมัคร ในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพและการบำเพ็ญประโยชน์</p>					
	รวม					

กำหนดเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

การสรุปผลการประเมินการส่งเสริมสนับสนุนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้ดำเนินการพิจารณาองค์ประกอบ

ด้านปัจจัย มี ๓ ตัวชี้วัด ๑๒ รายการประเมิน

ด้านกระบวนการ มี ๖ ตัวชี้วัด ๒๕ รายการประเมิน

ด้านผลผลิต มี ๓ ตัวชี้วัด ๑๒ รายการประเมิน

ในการกำหนดระดับคุณภาพในแต่ละด้าน ให้พิจารณาจากรายการประเมินที่ได้รับการบันทึกผลการประเมินโดยสังเกตจากการบันทึกเครื่องหมาย ✓ ใน ของแต่ละรายการ แล้วนับจำนวนรายการประเมินที่มีเครื่องหมาย ✓ แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์การให้ระดับคุณภาพ ดังนี้

ด้านปัจจัย (จำนวน ๑๔ รายการประเมิน)

คุณภาพ	๔	มีจำนวน	๑๐ - ๑๒	รายการประเมิน
คุณภาพ	๓	มีจำนวน	๗ - ๙	รายการประเมิน
คุณภาพ	๒	มีจำนวน	๔ - ๖	รายการประเมิน
คุณภาพ	๑	มีจำนวน	๑ - ๓	รายการประเมิน

ด้านกระบวนการ (จำนวน ๒๑ รายการประเมิน)

คุณภาพ	๔	มีจำนวน	๑๙ - ๒๕	รายการประเมิน
คุณภาพ	๓	มีจำนวน	๑๓ - ๑๘	รายการประเมิน
คุณภาพ	๒	มีจำนวน	๗ - ๑๒	รายการประเมิน
คุณภาพ	๑	มีจำนวน	๑ - ๖	รายการประเมิน

ด้านผลผลิต (จำนวน ๕ รายการประเมิน)

คุณภาพ	๔	มีจำนวน	๙ - ๑๒	รายการประเมิน
คุณภาพ	๓	มีจำนวน	๗ - ๘	รายการประเมิน
คุณภาพ	๒	มีจำนวน	๔ - ๖	รายการประเมิน
คุณภาพ	๑	มีจำนวน	๑ - ๓	รายการประเมิน

แบบบันทึกสรุปผลการประเมิน
การขับเคลื่อนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา

สถานศึกษา ..... เขต .....

ด้าน	ระดับคุณภาพผลการประเมิน
ด้านปัจจัย	
ด้านกระบวนการ	
ด้านผลผลิต	

แบบประเมินการจัดประชุมเครือข่ายผู้ปกครองพบครู (Classroom Meeting)

โรงเรียน.....ครั้งที่ ..... วัน/เดือน/ปี.....
 ผู้ปกครองนักเรียนชั้น..... ครูที่ปรึกษาชื่อ.....

รายการที่ประเมินสอบถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การต้อนรับของโรงเรียนอบอุ่นและเป็นกันเอง					
2. วัน เวลา ในการพบกับผู้ปกครองมีความเหมาะสม					
3. ความพอใจในรูปแบบและวิธีการจัดกิจกรรมการพบผู้ปกครองของโรงเรียน					
4. การประชุมเครือข่ายผู้ปกครองพบครูในห้องเรียน Classroom Meeting เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์					
5. หลังจากพบครูที่ปรึกษาของนักเรียนแล้ว ท่านทราบข้อมูลของนักเรียนในความปกครองของท่านมากน้อยเพียงใด					
6. ท่านได้มีโอกาสแจ้งปัญหาของนักเรียนในความปกครองของท่าน เพื่อหาทางแก้ไขกับครูที่ปรึกษามากน้อยเพียงใด					
7. ท่านคิดว่าผู้ปกครองที่มาร่วมกิจกรรมในครั้งนี้น่าจะเป็นพ่อแม่ที่แท้จริง					
8. ท่านคิดว่าควรจัดโครงการประชุมผู้ปกครองพบในชั้นเรียนอีกภาคเรียนละ 1 ครั้ง					

9. สิ่งที่ท่านประทับใจหรือท่านต้องการให้ทางโรงเรียนช่วยเหลือเรื่องใด (โปรดระบุ)

.....
 .....

10. ข้อเสนอแนะต่อทางโรงเรียน (โปรดระบุ)

.....
 .....

คณะกรรมการ

ที่ปรึกษา

นายรัตนมณี รัตนปรกรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๓
นายณรงค์ พึ่งงาม รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๓

คณะกรรมการจัดทำคู่มือ

นายพัลลภ จันทร์ลอย

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการ
กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

นางสาวพรพรรณ หนูเมือง

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นางอภิญญา น้ำแก้ว

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นางสาวสรลักษณ์ ทวีสุข

พนักงานพิมพ์ดีด

ออกแบบหน้าปกและจัดรูปเล่ม

นายพัลลภ จันทร์ลอย

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการ
กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

บรรณาธิการกิจ

นายพัลลภ จันทร์ลอย

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการ
กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

นางอภิญญา น้ำแก้ว

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๓

หมู่ ๑ ตำบลเขาพระ อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ๓๒๑๒๐

โทรศัพท์ : ๐-๓๕๔๔-๐๘๖๑ ต่อ ๒๑ มือถือ ๐๙-๔๕๕๖-๓๙๔๓

โทรสาร : ๐-๓๕๔๔-๐๘๖๐